

Міністерство освіти і науки України
Дніпропетровський національний університет
імені Олеся Гончара

кафедра історії України

Методичні рекомендації
та план практичного заняття до теми
«Україна в роки Другої світової війни
(1939 – 1945 рр.)»

Дніпропетровськ

2015

УДК 94 (477)(059.8)

ББК 63.3 (5 Укр.)я 76

III 20

Рецензенти:

д-р іст.наук, проф. В.О.Василенко

д-р іст.наук, проф. Ю.А.Святець

Уміщено план практичного заняття та рекомендовані джерела та література до теми та методичні поради і контрольна перевірка засвоєних знань студентами.

Призначені для студентів III курсу історичного факультету університету, а також можуть бути корисними для викладачів, аспірантів.

Укладач: канд.іст.наук доц. І.А.Шахрайчук.

Навчальне видання

Ігор Антонович Шахрайчук

(Затверджено Вченою радою історичного факультету ДНУ протокол № 11 від 08 червня 2015 року.

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ СТУДЕНТІВ ДО ТЕМИ «УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939 – 1945 рр.)»

Вивчення теми передбачає досягнення наступних цілей:

- ~ виховання патріотизму, громадянськості, формування національної і правової свідомості, світоглядних переконань студентів, пропагування поваги до загальнолюдських прав і свобод, до демократичних принципів суспільного життя, до історії і традицій нашої Батьківщини,
- ~ усвідомлення себе як представника громадянського, етнокультурного та конфесійного суспільства, що історично склалося,
- ~ розвиток історичного мислення, вміння виявляти історичну обумовленість різних версій та оцінок подій минулого і сучасного, визначати і аргументовано подавати власне ставлення студентів до дискусійних проблем історії,
- ~ освоєння систематизованих знань з теми , формування цілісного уявлення про місце і роль України у всесвітньо-історичному процесі,
- ~ оволодіння вміннями та навичками комплексної роботи з різними типами історичних джерел, пошуку і систематизації інформації як основи вирішення дослідницьких завдань,
- ~ формування властивості розуміти історичну обумовленість явищ і процесів сучасного світу, порівнювати події та явища минулого та сучасного, критично аналізувати отриману інформацію, визначати власну позицію щодо навколишнього світу.

Після засвоєння теми студент повинен:

Знати:

- найважливіші методологічні концепції історичного процесу періоду війни, їх наукову та світоглядну основу,
- методи історичного аналізу,
- факти, явища, процеси, судження, інтерпретації, системність та цілісність історичного процесу,
- основні етапи і ключові події історії України, видатних діячів вітчизняної історії,
- найважливіші досягнення української культури та системи цінностей, що сформувалися в ході історичного розвитку,

Уміти:

- проводити комплексний пошук історичної інформації у джерелах різного типу,
- працювати з історичним джерелом (уміти використовувати факти, що містяться у джерелах, при розповіді про історичні події; порівнювати свідчення різних джерел; критично їх аналізувати; розрізняти в історичній інформації факти, думки, оцінки, історичні. описи, судження та інтерпретації),
- працювати з хронологією (визначати послідовність та тривалість найважливіших історичних подій),
- працювати з історичною мапою,
- описувати історичні події та пам'ятки культури, .

- брати участь у груповій дослідницькій роботі, визначати ключові моменти дискусії, формулювати власну позицію щодо обговорюваних питань, використовувати для її аргументації історичні свідчення, враховувати інші думки,
- подавати результати історико-пізнавальної діяльності у вигляді усної доповіді, конспекту, реферату, творчої роботи, рецензії, виступу на конференції тощо,
- систематизувати різнобічну історичну інформацію на основі загальних принципів і логіки всесвітньо-історичного процесу,
- аналізувати, пояснювати, оцінювати історичні факти та явища (співвідносити загальні історичні процеси та окремі факти; виявляти суттєві риси історичних процесів, явищ та подій; класифікувати історичні явища та події по заданій ознаці; пояснювати смисл основних історичних понять і термінів, визначати передумови, причини та наслідки найважливіших історичних подій)

ОЦІНКА УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Оцінка «відмінно»

Свідчить про високий рівень знань. Виставляється студентам, які глибоко й міцно засвоїли програмний матеріал, вичерпно, послідовно, грамотно й логічно його викладають, у відповіді яких теорія й практика тісно пов'язані. Їх навчальна діяльність має дослідницький характер. При цьому студенти без утруднень дають відповідь на видозміненні завдання, творчо застосовують набуті знання, правильно обґрунтовують прийняті рішення, самостійно оцінюють різні життєві ситуації; явища, факти: проявляють та відстоюють власну позицію, виявляють навички системного підходу до вирішення поставлених завдань.

Оцінка «добре»

Свідчить про достатній рівень знань. Виставляється студентам, які твердо знають програмний матеріал значно вище середнього рівня, грамотно і по суті його викладають, не допускають істотних неточностей у відповідях на запитання; самостійно застосовують знання у стандартних ситуаціях. Такий студент знає суттєві ознаки понять, явищ процесів, закономірностей, зв'язків між ними Він також володіє навичками аналізу, узагальнення, абстрагування вміє робити висновки. виправляти допущені помилки. Відповідь студента повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень.

Оцінка "задовільно"

Свідчить про середній рівень знань. Виставляється студентам які виявили знання тільки основного програмного матеріалу, допускають окремі неточності, не досить правильні формулювання при викладі програмного матеріалу, однак володіють умінням елементарного виконання поставлених завдань.

Оцінка «незадовільно»

Свідчить про початковий рівень знань, виставляється студентам які не знають значної частини програмного матеріалу, елементарно і фрагментарно викладають навчальний матеріал, допускають суттєві помилки, невпевнено, з великими утрудненнями виконують поставлені завдання.

НАПИСАННЯ РЕФЕРАТИВНОЇ АБО ТВОРЧОЇ РОБОТИ

Вибір теми, її осмислення та обґрунтування - перший етап виконання реферативної або творчої роботи, найважливіша умова її успішного виконання. Вибір теми здійснюється студентом самостійно за рекомендованим кафедрою списком або разом і з викладачем. Тут необхідно враховувати такі фактори як науковість, практичність і актуальність, перспективність, інтерес студента до досліджуваної теми. Необхідно враховувати і такий фактор, як наявність достатнього обсягу літератури по тих питаннях, на які необхідно відповісти студенту самостійно при виконанні такої роботи.

Досить частою помилкою студентів є повна або часткова невідповідність заявленої теми дослідження реальному змісту роботи. Така невідповідність часто спостерігається між загальними висновками та темою студентської роботи. Якісна робота повинна мати внутрішню єдність, логіку та відображати хід і результати розробки обраної теми.

Як підібрати літературу та джерела?

Для початку самостійної роботи необхідна література. Дослідницька робота неможлива без ознайомлення з основними джерелами по темі. Знайти літературу і джерела можна у:

1. бібліотеці ДНУ;
 2. в обласній та міській бібліотеках;
 3. у книжкових магазинах та на книжкових ринках;
 4. в Інтернеті,
- використовуючи пошукові сервери, наприклад: україномовний Meta (www.meta.ua, www.meta.com.ua), англомовні Google (www.google.com) та Yahoo (www.yahoo.com), російськомовні Яндекс (www.yandex.ru), Рамблер (www.rambler.ru) та Апорт (www.aport.ru) тощо;
 - використовуючи каталоги електронних бібліотек;
 - використовуючи матеріали відомих вам історичних сайтів,

Роботу з літературою та джерелами краще розбити на декілька етапів:

- ✓ попередній вибір по каталогах, бібліографічних покажчиках, списках літератури у відповідних книжках
- ✓ та статтях;
- ✓ пошук потрібних джерел у відповідності із завчасно складеним списком;
- ✓ аналіз першоджерел, їх відбір, ксерокопіювання.

Для складання найбільш повного попереднього списку літератури необхідно проглянути каталоги, бібліографічні покажчики, збірники наукових праць, періодичні видання. У бібліографічних покажчиках вказується, що видано по тій чи іншій історичній темі. Перегляд періодичних журналів краще за все починати з останнього номера за кожен календарний рік. Як правило, в останньому номері подається зміст опублікованих статей за весь минулий рік.

Маючи на руках сформований список літератури, можна починати працю у бібліотеках: збирати інформацію, вибирати необхідну, робити нотатки, ксерокопії. При ньому не слід забувати підписувати ксерокопії, інакше потім буде незрозуміло, кому належить авторство скопійованого тексту.

Часто обсяг літератури по темі може бути надто великий. Для економії часу аналіз слід починати з найбільш "перспективних" (нехай і на перший погляд) джерел,

знайомство з якими у найбільшій мірі знадобиться при підготовці до семінару, написання реферату, доповіді тощо.

При збиранні матеріалу не треба переписувати або конспектувати роботи, що вивчаються. Краще зосередити увагу на фактах і важливих висновках. Виписувати матеріал слід своєю мовою, у стислих формулюваннях, ігноруючи літературний бік справи.

Для економії часу на майбутніх етапах роботи виписки краще робити на карточках. При цьому не шкодуйте паперу: на кожній карточці фіксуйте лише один факт (більше одного лише у випадку близькості чи ідентичності фактів) або одне судження. Крім того, кожна виписка повинна мати точку “зворотну адресу”, включаючи номер сторінки, звідки взятий матеріал.

Працюючи над джерелами слід не просто «позичати» чужий матеріал, але й виробляти власні ідеї, підходи та концепції, фіксувати власні думки. Переписування чужого тексту цілими масивами і без посилань на першоджерело перетворює студентську роботу на плагіат. Проте з іншого боку, потрібно творчо позичати з робіт інших авторів інформацію, яка використовується для характеристики, порівняння, протипоставлення, розвитку, перевтілення.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

Семінарські заняття є важливим чинником перевірки знань студентів. Головна мета семінару - поглибити і систематизувати вивчення найбільш важливих, складних і актуальних тем історії України. Це вид навчального заняття, на якому викладач організовує обговорення студентами питань програмного матеріалу. Семінари мають на вісті виробити у студентів уміння самостійно вивчати питання курсу, сприяють розвиткові творчої самостійності студентів, поглибленню їх інтересу до науки і наукових досліджень, розвиткові культури мовлення, формуванню навичок публічного виступу, участі в дискусії. У процесі обговорення питань, студенти навчаються формулювати свої думки, робити грамотні висновки.

Опрацювання тем семінарських занять або окремих їх питань може відбуватися в різних формах:

- співбесіди,
- загально групові дискусії,
- заслуховування й обговорення рефератів,
- проведення письмових контрольних робіт,
- виконання тестових завдань.

Семінар як форма навчального процесу складається з короткого вступного слова викладача, обговорення під його керівництвом головних питань теми, заключного слова викладача та роз'ясненні завдання до наступного заняття. Семінарські заняття проходять так: після короткого вступного слова викладача слово надається одному зі студентів. Виступаючому для викладення своїх думок надається 7-10 хвилин. Виступ не повинен бути ні надто коротким, ні надмірно затягнутим; слід якомога повніше та чітко висвітлити поставлено питання. Інші студенти уважно слухаючи виступ, роблять позначки на полях свого конспекту, а потім беруть участь в обговоренні, висловлюючи власне розуміння: питань і, таким чином, здійснюють колективний пошук вірних узагальнень та висновків.

Виступаючий повинен показати знання матеріалу, вміння аналізувати його, додержуючись послідовності викладу, чітко переходячи від одного пункту свого виступу до іншого, Підкреслюючи найважливіші та найсуттєвіші моменти, роблячи короткі висновки. При цьому слід говорити просто, зрозуміло, конкретно, своїми словами, а не

читати записи чи друкований матеріал. Під час виступів можна, до певної міри, користуватись конспектом, методичними вказівками або хрестоматією,

Викладач під час обговорення теми може поставити додаткові запитання, що впливають з основних і логічно з ними пов'язані. Важливо, щоб і студенти оволоділи вмінням правильно, за суттю ставити питання до виступаючого. Під керівництвом викладача аналізуються різні варіанти поставленого питання, вирішуються спірні проблеми, виправляються помилки, допущені у відповідях та виступах. Доповнення повинні бути цілеспрямованими, чіткими, по можливості короткими. Не слід повторювати вже сказане. Кожен студент на семінарі повинен активно працювати, тобто уважно слухати кожного, хто виступає, продумуючи відповіді на звернені до нього запитання, репліки тощо. Отже, семінар має бути активним, творчим заняттям, де студенти вчаться формулювати і обґрунтовувати вирішення питань, чітко аргументувати свої відповіді даними із першоджерел та літератури, захищати і відстоювати свою думку у дискусії.

Семінарські заняття є обов'язковими для відвідування. На них ведеться облік поточної успішності студентів. Тому пропущений семінар, незважаючи на причину пропуску, так само як і незадовільна оцінка в процесі семінарського заняття, підлягають обов'язковому відпрацюванню. Як звичайно, студенти відпрацьовують пропущено заняття на консультації. Невиконання згаданих вимог є підставою для того, щоб не допустити студента до складання іспиту.

План практичного заняття
Тема: Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр)
План

1. Україна напередодні та на початковому етапі війни (1939 – 1941 рр)
 - a) Українське питання напередодні Другої світової війни. Договір Молотова – Ріббентропа.
 - b) Українські землі під час вересневої кампанії 1939 р.
 - c) Участь українців в Радянсько-фінській війні.
2. Окупаційний режим Німеччини та її союзників в Україні (1941 – 1944 рр)
 - a) Плани керівництва гітлерівської Німеччини щодо майбутнього окупованих українських земель
 - b) Економічна експлуатація і соціальна політика гітлерівців на окупованій території України
 - c) Проблема колабораціонізму
 - d) Культурне та церковне життя в Україні в роки окупації
3. Радянський партизанський рух і комуністичне підпілля
 - a) Формування мережі комуністичного підпілля
 - b) Становлення радянського партизанського руху (1941 – 1942 рр)
 - c) Внутрішній устрій та основні форми діяльності радянських партизанських формувань
 - d) Комуністичне підпілля в період активізації радянського руху Опору
4. Український визвольний рух у роки Другої світової війни
 - a) Український визвольний рух напередодні та на початку Другої світової війни
 - b) Перші оунівські армії та «Поліська Січ» Т. Бульби-Боровця

- с) Український визвольний рух. Формування УПА, її структура та чисельність
 - д) Протистояння між УПА і Червоною Армією та НКВС
 - е) Україно-польський конфлікт і боротьба УПА на антипольському «фронті»
- 5. Бойові дії на території України у 1941 – 1944 рр.
 - а) Співвідношення протиборчих сил. Дислокація ворожих армій уздовж кордону УРСР, оперативні плани сторін
 - б) Оборонні операції Червоної Армії
 - с) Харківська операція 1942 р.
 - д) Наступальні операції Червоної Армії
 - е) Битва за Дніпро: міфи та реалії
 - ф) Корсунь-Шевченківська операція
 - г) Карпатсько – Ужгородська визвольна операція
- 6. УРСР у 1941-1945 рр: влада і суспільство
 - а) Радянський режим і українське населення
 - б) Евакуація матеріальних і людських ресурсів
 - с) Українське суспільство і радянська влада: реставрація режиму
 - д) Радянське повсякдення в умовах війни: школа виживання
 - е) Радянське репресії та депортації
- 7. Ніщо не забуто. Ціна війни та перемоги

ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА:

Вермахт на советско-германском фронте. Следственные и судебные материалы из архивных уголовных дел немецких военнопленных 1944-1952/сост. В. С. Христофоров, В. Г. Макаров; отв. ред. В. С. Христофоров; РАН; Ин-т рос. ист.; Центр. архив ФСБ России.— М.:Книжница: Русский путь, 2011.— 880.— Дар Дома русского зарубежья им.А.Солженицына 2013 г.

Війна з гітлерівською Німеччиною (1941-1945) //Україна: політична історія . XX - початок XXI століття/Гол. ред. ради В. Литвин.-К.,2007.— 721-756

Дніпропетровщина в роки воєнного лихоліття (1941-1944 рр.) //Історична пам'ять Дніпропетровщини:колективна монографія/авт. кол. С. І. Світленко, Є. І. Бородін, В. В. Іваненко та ін.-Д.,2012.— 123-234

Документи і матеріали з історії організації українських націоналістів.Т. 10, Ч. 2:Газ. "Українське село" 1941 року/Упоряд. О. Кучерук; Редкол. В. Верига та ін.; Ін-т укр. археограф. та джелезнав. ім. М. С. Грушевського.; Нац. наук. б-ка ім. В. Вернадського. Від. газ. фондів та ін.— К.:Вид-во ім. Олени Теліги, 2004.— 304.

Історія України в умовах Другої світової і Великої Вітчизняної воєн:конспект лекцій/за заг. ред. А. М. Черненко; Дніпропетровський держ. ун-т.— Д.:ДДУ, 1995.— 52.

Історія України. Джерельний літопис/за ред. В. І. Червінського, М. І. Обушного.— К.:ДП "Дирекція ФВД", 2008.— 800.

Кто приказал расстелять польских офицеров? //Сто великих тайн советской эпохи/авт. сост. Н. Н. Непомнящий.-М.,2011.— 208-212

- Культура в історичних координатах міжвоєнного періоду та в роки другої світової війни //Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб./За ред. С. М. Клапчука, В. Ф. Остафійчука.- К., 2004.- 241-288
- Україна в добу окупації //Україна: політична історія . XX - початок ХХІ століття/Гол. ред. ради В. Литвин.-К., 2007.- 757-813
- Україна в період Другої світової війни (1939-1945) //Петровський Володимир Володимирович, Радченко Л. О., Семененко В. І. Історія України. Неупереджений погляд: Факти. Міфи. Коментарі.- Х., 2008.- 403-473
- Україна в роки Другої світової і Великої Вітчизняної воєн (1939-1945 рр.) //Історія України: Навчально-методичний посібник для семінарських занять.- К., 2006.- С.306-320
- Україна в роки Другої світової і Великої Вітчизняної воєн (1939-1945 рр.) //Історія України.- К., 2006.- 401-421
- Україна на початковому етапі Другої світової війни //Україна: політична історія . XX - початок ХХІ століття/Гол. ред. ради В. Литвин.-К., 2007.- 665-720
- Україна напередодні та під час Другої світової війни: радянський та національний виміри //Український вибір: політичні системи ХХ століття і пошук власної моделі суспільного розвитку/Авт. кол.: В. Ф. Солдатенко, Т. А. Бевз, О. Д. Бойко та ін.; Ін-т політ. і етнонац. дослід.- К., 2007.- 352-428
- Україна під п'ятою нацистських окупантів. Крах державницьких прагнень націоналістів //Український вибір: політичні системи ХХ століття і пошук власної моделі суспільного розвитку/Авт. кол.: В. Ф. Солдатенко, Т. А. Бевз, О. Д. Бойко та ін.; Ін-т політ. і етнонац. дослід.- К., 2007.- 382-399
- Азізян С., Міжнаціональні відносини в Західній Україні: галицькі вірмени і Голокост (1941-1944 рр.) //Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Наукові записки/Гол. ред. Ю. А. Левенець.-К., 2010.- Вип. 2 (46) //березень-квітень.- 233-244
- Айсфельд А., Немцы Украины в первые месяцы войны: июнь-декабрь 1941 г. //Вопросы германской истории: сб. науч. тр./отв. ред. С. И. Бобылева; Днепропетровский нац. ун-т им. О. Гончара.-Д., 2013.- 161-172
- Айтов С.Ш., Вивчення Великої Вітчизняної війни: історико-антропологічний аспект //Велика Вітчизняна війна 1941-1945 років: сучасні проблеми історичної освіти і науки.-Д., 2005.- С.309-312
- Бажан Олег, "КДБ вважав би за доцільне...", або патріотична діяльність української еміграції у роки Другої світової війни //Краєзнавство, 2010.-1-2.- 54-58
- Бажан Олег, Діяльність органів держбезпеки по організації партизанського руху в Україні в початковий період Великої вітчизняної війни (за документами галузевого Державного архіву СБУ) //Краєзнавство, 2011.-4.- 106-116
- Безродний Є. Ф., Львівсько-Сандомирська наступальна операція 1944 року //Патріот України. Історичний альманах/голова ред. кол. П. С. Цибенко.-К., 2009.-Вип. 5.- 63-77
- Беркгоф Карел, Жнива розпачу. Життя і смерть в Україні під нацистською владою: монографія: авториз. пер. з англ.- К.:Критика, 2011.- 455.
- Беркхофф Карел, "Поголовное уничтожение еврейского населения": Холокост в советских СМИ (1941-1945) //Голокост і сучасність, 2010.-1.- 62-122

Білоус Олександр, Умови формування перших партизанських груп і загонів на території Північно-Східної України (серпень 1941 р. - червень 1942 р.) // Аркасівські читання: матер. II наук.-практ. конф., Миколаїв 27-28 квіт. 2012 р./ред. кол. О. І. Гурфій, В. М. Даниленко, С. В. Кульчицький та ін.; Миколаївський нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського та ін.-Миколаїв, 2012.— 208-210

Боженко Нікіта, Подолання міфів про Другу світову війну // Історія в школі, 2011.-11-12.— 15-18

Боженко Нікіта, Подолання міфів про Другу Світову війну/ Боженко Нікіта, Левітас Фелікс; // Історія в школі, 2011.-№ 11-12.— С.15-18

Бойко О.Д., Україна в роки Другої світової війни (1939-1945): Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів // Бойко О.Д. Історія України.— К., 2005.— С.442-486

Борисов В. Л., Культурно-освітні процеси у м. Дніпропетровську в умовах німецько-фашистської окупації // Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара. Вісник № 1/1: Серія: Історія та археологія/голова ред. кол. М. В. Поляков; відп. ред. С. І. Світленко.-Д., 2009.-Вип. 17.— 84-90

Борисов В.Л., Дніпропетровщина на початку Великої Вітчизняної війни (червень-серпень 1941 р.): соціально-політичний аспект/ В.Л.Борисов, О.Л.Левін, В.І.Мороз; // Проблеми політичної історії України: Зб. наук. пр./Ред. кол.: О.Б.Шляхов (відп. ред.) та ін.-Д., 2007.-Вип.2.— 136-140

Вегеш М., Від "кривавого вересня" 39-го до Акту 30 червня 1941 року про відновлення української державності // Ужгородський національний університет. Науковий вісник.-Ужгород, 2005.-Вип. 12.— 129-146

Верстюк В.Ф., Україна в період Другої світової війни/ В.Ф.Верстюк, О.М.Дзюба, В.Ф.Репринцев; // Верстюк В.Ф., Дзюба О.М., Репринцев В.Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник.— К., 2005.— С.428-465

Веденєєв Д., Органи державної безпеки СРСР і релігійні об'єднання в Україні під час Великої Вітчизняної війни // Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Наукові записки/Гол. ред. Ю. А. Левенець.-К., 2010.-Вип. 4 (48) // липень-серпень.— 377-396

Веденєєв Д. В., Рец. на кн.: Партизанская война на Украине. Дневники командиров партизанских отрядов и соединений. 1941-1944 / колл. сост.: О.В. Бажан, С.И. Власенко, А.В. Кентий, Л.В. Легасова, В.С. Лозицкий (рук.). - М.: Центрполиграф, 2010. - 670 с. // Український історичний журнал, 2011.-3.— 213-216

Веденєєв Д. В., Релігійні конфесії України як об'єкт оперативної розробки німецьких і радянських спецслужб (1943-1945 рр.)/ В.Веденєєв Д., Є.Лисенко О.; // Український історичний журнал, 2012.-4.— 104-126.— Примітки посторінкові : 80 назв.Рез. : укр., англ.

Веденєєв Д. В., Україна у Другій світовій війні: деякі питання теорії, методології й суспільних рефлексій/ В.Веденєєв Д., Є.Лисенко О.; // Український історичний журнал, 2010.-3.— 4-29.— Бібліографія : С.28-29 : 42 назви.Рез.: укр.; англ.

Ветров Ігор, Евакуація об'єктів важкої індустрії України в 1941 році: стратегія, перебіг та перспективні наслідки // Краєзнавство, 2011.-2.— 84-90

Ветров Р. І., Альтернативний погляд на значення радянсько-німецького пакту від 23 серпня 1939 р. // Україна у Другій Світовій і Великій Вітчизняній війні (1939-1945 рр.): актуальні проблеми історії: Матер. "круглого столу" у Дніпропетровському нац. ун-ті ім. О. Гончара, 7 травня 2010 р./Відп. ред. С. І. Світленко.-Д., 2010.— 34-38

Власенко С. І., Аграрна політика німецької окупаційної влади на території Сумської та Чернігівської областей (1941-1943 рр.) // Сіверщина в історії України: Зб. наук. праць/Гол. ред. кол. С. А. Слесарев.-К.; Глухів, 2011.-Вип. 4.— 406-410

- Власенко С. І., Карпатський рейд Сумського партизанського з'єднання під командуванням С.А. Ковпака: огляд документів фонду ЦДАГО України //Український історичний журнал,2014.-5.- 163-173.- Примітки посторінкові : 9 назв.Рез. : укр., англ.
- Войцеховський Юрій, Битва за Дніпро, визволення Києва: матеріали і документи //Історія в школі,2013.-№ 9.- С.23-27
- Воронкова И. Ю., Гитлеровская оккупация и начало антифашистской борьбы в Белоруссии в 1941 году/ Ю.Воронкова И., И.Кузьменко В.;//Новая и новейшая история,2011.-5.- 101-138
- Вронська Т. В., Тюрми в нацистській карально-репресивній системі на окупованій території України/ В.Вронська Т., Є.Лисенко О.;//Український історичний журнал,2013.-1.- 92-105.- Примітки посторінкові : 49 назв.Рез. : укр., англ.
- Вронська Т., Репресії в Західній Україні на початковому етапі Другої світової війни/ Т.Вронська, О.Лисенко;//Історичний журнал,2006.-№ 3.- С.39-50
- Гаврилів І.О., До питання початку Другої світової війни: правда і домисли //Національний університет "Львівська політехніка".Національний університет "Львівська політехніка". Вісник/Відп. ред. Л.Є. Дещинський.-Л.,2007.-№ 584 //Держава та армія.- 146-149
- Герус-Бахтіна Наталя, Висвітлення діяльності служби СС "Фольксдойче Міттельштелле" на Півдні України в сучасній історіографії //Аркасівські читання:матер. II наук.-практ. конф., Миколаїв 27-28 квіт. 2012 р./ред. кол. О. І. Гурфій, В. М. Даниленко, С. В. Кульчицький та ін.; Миколаївський нац. ун-т ім. В. О.Сухомлинського та ін.-Миколаїв,2012.- 301-302
- Главацький М. В., Система та механізми діяльності органів окупаційної влади на території генеральної області "Київ" (1941-1944 рр.) //Грані,2012.-5.- 40-44.- Бібліографія : С. 44 : 25 назв.Рез. : укр., рос., англ.
- Гогун О.С., Маловідомі сторінки історії радянського партизанського руху України в документах польського підпілля (1942-1944) //Український історичний журнал,2006.-№ 3.- С.151-157
- Глушкова Ю.А., Боевые действия украинских партизан. 1943 г. (документы и материалы) //Военно-исторический журнал,2007.-4.- 38-43
- Гончаренко О., Інститут шлюбу в системі сімейного законодавства окупаційної адміністрації рейхскомісаріату "україна": аналіз нормативно-правової бази (1941-1944 рр.) //Наукові записки з української історії:3б. наук. статей/Ред. кол.: Гол. ред. В. П. Коцур(; Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. Каф. іст. та культури України.-Переяслав-Хмельницький,2009.-Вип. 22.- 181-187
- Гребень Є. О., Заходи окупаційної влади у соціальній сфері на території Білорусі (1941-1944 рр.) //Український історичний журнал,2013.-4.- 136-152.- Примітки посторінкові : 87 назв.Рез. : укр., англ.
- Гриневич В., Реакція українського суспільства на радянсько-німецьке зближення та початок Другої світової війни //Проблеми історії України.-К.,2005.-Вип.14.- С.421-432
- Гриневич Владислав, Суспільно-політичні настрої населення України в роки Другої світової війни: історіографічні нотатки //Проблеми історії України:Факти, судження, пошуки: Міжвід.зб. наук. праць/Відп. ред. В. А. Смолій.-К.,2007.-Вип. 16, Ч. 1 //На пошану док. іст. наук, проф. Станіслава Владиславовича Кульчицького з нагоди 70-річчя від дня народж. та 50-річчя наук. праці.- 405-434
- Грузицкий Ю. Л., Денежно-кредитная политика на оккупированной советской территории в 1941 - 1944 годах //Деньги и кредит,2011.-5.- 68-71

Гудериан Гейнц, Воспоминания солдата: пер. с нем. – Смоленск: Русич, 1998. – 656.

Гунчак Т., Втрачена можливість. Поляки і українці під час Другої світової війни // Війни і мир, або "Українці - поляки: брати/вороги, сусіди..." - К., 2004. - Вид. 1. – С. 352-359

Данілова А. О., Житлові умови в радянських партизанських з'єднаннях під час Великої Вітчизняної війни // Історичні і політологічні дослідження, 2012. - 2(50). – 54-62

Данілова Анна Олександрівна, Вирішення продовольчого питання учасниками радянського Руху опору під час Великої Вітчизняної війни // Грані, 2013. - 5. – 27-32. – Література : С. 31-32 : 36 назв. Рез. : укр., рос., англ.

Дерейко І.І., Організаційне та матеріальне забезпечення поліцейних структур і підрозділів у райхскомісаріаті Україна // Український історичний журнал, 2009. - 6. – 87-106. – Бібліографія : С. 105-106 : 47 назв. Рез. : укр.; англ.

Докаш О. Ю., Кадрова політика формування органів влади та управління західних областей УРСР на завершальному етапі Другої світової війни в контексті ефективності політичного функціонування сталінського тоталітарного режиму // Філософія і політологія в контексті сучасної культури: наук. журнал/відп. ред. О. С. Токовенко. - Д., 2014. - Вип. 7. – 192-198

Дробот А., Окупаційний режим гітлерівської Німеччини на території України в роки Великої Вітчизняної війни у світлі сучасних історичних досліджень // Історія в школі, 2009. - 5. – 1-3

Евдокимов Н. А., Партизанские рейды в тылу врага, как эффективный метод народной борьбы с немецко-фашистскими оккупантами в Украине в годы Великой Отечественной войны (К 125-летию со дня рождения дважды героя Советского союза С. А. Ковпака) / А. Евдокимов Н., В. Добров Э.; // Історичні і політологічні дослідження, 2012. - 2(50). – 62-68

Євстаф'єва Т., Трагедія Бабиного Яру у 1941-1943 рр. (за документами Галузевого державного архіву Служби безпеки України) // 2004. - 1/2. – 354-386

Журавлев Е.И., Оккупационная политика Германии на Юге СССР. 1941-1943 гг. // Вопросы истории, 2009. - 5. – 76-86

Журавльов Д. В., Харків 1941-1943 рр. у спогадах радянських та німецьких солдатів і офіцерів // Universitates. Наука и просвещение, 2011. - 2. – 60-65

Іваненко В. В., Витоки та ціна Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.: український вимір // Україна у Другій Світовій і Великій Вітчизняній війні (1939-1945 рр.): актуальні проблеми історії: Матер. "круглого столу" у Дніпропетровському нац. ун-ті ім. О. Гончара, 7 травня 2010 р./ Відп. ред. С. І. Світленко. - Д., 2010. – 3-12

Якунін В.К. ОУН і УПА у Другій світовій війні: проблеми історіографії та методології: Монографія. – Д., 2006. – С. 109-147

Іваненко В.В., Україна доби Другої світової війни у дзеркалі сучасної наукової та суспільної думки // Наддніпрянська Україна. - Д., 2005. - Вип. 3. – С. 241-249

Іванченко Р., Окупаційний режим та рух опору в Україні // Іванченко Р. Історія без міфів: Бесіди з історії укр. державності. – К., 2006. – 419-430

Ільюшин І., Волинська трагедія: пошук правди. Роздуми українського історика на сторінках книги польських авторів // Війни і мир, або "Українці - поляки: брати/вороги, сусіди..." - К., 2004. - Вид. 1. – С. 371-378

Капась Іван, Історична пам'ять про антинацистський рух опору радянських партизан і підпільників Наддніпрянщини: генеза, механізми процесу // Краєзнавство, 2011. - 4. – 121-130

Клець В. К., Освіта в німецьких та менонітських поселеннях України періоду окупації в роки Великої Вітчизняної війни //Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті:зб. наук. пр./відп. ред. С. І. Світленко.-Д.,2012.-Вип. 10.- 289-302

Ковальська Л. А., Архівні джерела з історії партизансько-підпільного руху Дніпропетровської області років війни //Гілея:наук. вісник/голов. ред. В. М. Вашкевич.-К.,2013.-Вип. 71 (4).- 294-297

Ковальська Л. А., Соціальна стратифікація радянського партизансько-підпільного руху в роки Великої Вітчизняної війни //Історична пам'ять:наук. зб./голов. ред. М. І. Степаненко; Полтав. нац. пед. ун-т ім. В.Г. Короленка.-Полтава,2012.-Вип 28' 2012.- 63-69

Колісник Роман, Військова управа та українська дивізія Галичина:Діяльність Військової Управи та німецька політика відносно українських національних збройних сил в роках 1943-1945.- 2-ге вид., допов.- К.:Ярославів Вал, 2009.- 312.

Корнилов В.В., Фашистская "украинизация" Донбасса //Украинский национализм и Донбасс. Историческая ретроспектива:Сб. матер.-Донецк,2010.- 81-95

Король Віктор, "Чорна піхота" - як все було //Історія в школі,2013.-№ 11-12.- С.18-26

Король Віктор, Битва за Дніпро та Київ: героїзм та трагедія //Історія в школі,2013.-№9.- С.1-9

Король Віктор, Війна: якою вона була насправді //Історія в школі,2011.-№9.- С.11-14

Король Віктор, Війна: якою вона була насправді [Велика Вітчизняна війна 1941-1945 рр.] //Історія в школі,2011.-9.- 11-14

Короткин Ю. Г., Восточно-Карпатская стратегическая наступательная операция (1944 г.) //Патріот України. Історичний альманах/голова ред. кол. П. С. Цибенко.-К.,2009.-Вип. 5.- 78-87

Костенко Юрій, Застосування загонів народного ополчення в оборонних боях за Україну (червень 1941 - липень 1942 рр.) //Університет,2010.-1.- 62-72

Кот Сергій, Мародерство як фактор розграбування, вивезення та знищення культурних цінностей на окупованій території України під час Другої світової війни (1941 - 1944 рр.) //Краєзнавство,2010.-1-2.- 30-41

Крайнік Роман, Особливості радянської історіографії про становище закладів освіти України в повоєнний період //Архасівські читання:матер. II наук.-практ. конф., Миколаїв 27-28 квіт. 2012 р./ред. кол. О. І. Гурфій, В. М. Даниленко, С. В. Кульчицький та ін.; Миколаївський нац. ун-т ім. В. О.Сухомлинського та ін.-Миколаїв,2012.- 313-315

Крижний С., Повсякдення перших місяців (осінь 1941 - весна 1942 років) окупації Харкова в усних свідченнях і біографічних документах (у контексті соціологічного вивчення явища громадянського колабораціонізму) //Соціологія: теорія, методи, маркетинг,2008.-2.- 118-140

Кринко Е. Ф., Питание военнослужащих в 1941-1945 гг./ Ф.Кринко Е., Г.Тажидиноа И.;//Вопросы истории,2012.-5.- 39-54

Кудряченко А.І., Велика Вітчизняна війна і боротьба проти окупаційного режиму //Кудряченко А.І. Політична історія України ХХ століття.- К., 2006.- С.270-284

Кузьминых А.Л., Спецлагеря для бывших военнослужащих Красной армии, находившихся в плену и окружении противника/ А.Л.Кузьминых, С.И.Старостин;//Российская история,2010.-3.- 48-52

Куницький М., Легітимізаційні заходи окупаційного апарату влади Райхскомісаріату "Україна" (1941-1942 рр.) //Гілея:наук. вісник/голов. ред. В. М. Вашкевич.-К.,2014.-Вип. 81 (2).– 46-50

Куницький М., Системна криза нацистського "нового порядку" на теренах Райхскомісаріату "Україна" як наслідок реалізації окупаційної політики (1941-1944 рр.) //Гілея:наук. вісник/голов. ред. В. М. Вашкевич.-К.,2014.-Вип. 80 (1).– 73-77

Куницький М., Системна криза нацистського "нового порядку" на теренах Райхскомісаріату "Україна" як наслідок реалізації окупаційної політики (1941-1944 рр.) //Гілея:наук. вісник/голов. ред. В. М. Вашкевич.-К.,2014.-Вип. 80 (1).– 73-77

Кучер В., Німецька окупація України в початковий період війни: політико-економічна парадигма //Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса.Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Наукові записки/Гол. ред. кол. Ю. А. Левенець.- К.,2008.-Вип. 39.– 291-306

Кучер Володимир, Радянські військовополонені: сталінські "зрадники Батьківщини" //Історичний журнал,2009.-6.– 35-47.– Бібліографія : С.47 : 40 назв.Рез. : англ.

Лавренов В. Ю., Великая Отечественная война: историю пишут победители //Донбасс в гуманитарном пространстве Русского мира:материалы творческого конкурса молодых ученых.- Донецк,2011.– 76-94

Левикін Володимир, Умови побуту в радянських таборах військовополонених //Київська старовина,2010.-2.– 37-46.– Бібліографія : С.45-46 : 36 назв

Ленська В.В., Освіта на Дніпропетровщині в добу Великої Вітчизняної війни //Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження:Зб. наук. праць/Відп. ред. С. І. Світленко.-Д.,2008.-Вип. 6.– 124-130

Лисенко О., Підсумки Другої світової війни для України і проблеми історичної пам'яті //Політика і час,2007.-6.– 30-33

Лисенко О., Українська історіографія Другої світової війни: між закономірністю і парадоксом //Україна - Росія: діалог історіографій:Матер. Міжнар. наук. конф./Ін-т історії України НАНУ, Канад. ін-т укр. студій Альбертського ун-ту, Сіверський ін-т регіон. дослідж.; Відп. ред. В. Ф. Верстюк.-К., Чернівці,2007.– 143-156

Литвин В., Винищення населення //Литвин В.Україна в Другій світовій війні (1939-1945).– К., 2004.– 199-206

Литвин В., Відбудова народного господарства //Литвин В.Україна у першому повоєнному десятилітті (1946-1955).– К., 2004.– 95-150

Литвин В., Доля військовополонених //Литвин В.Україна в Другій світовій війні (1939-1945).– К., 2004.– 139-145

Литвин В., Евакуація населення і матеріальних цінностей //Литвин В.Україна в Другій світовій війні (1939-1945).– К., 2004.– 135-139

Литвин В., Завершення возз'єднання українських земель //Литвин В.Україна в Другій світовій війні (1939-1945).– К., 2004.– 425-431

Литвин В., Звільнення Лівобережної України //Литвин В.Україна в Другій світовій війні (1939-1945).– К., 2004.– 356-361

Литвин В., Звільнення Півдня, Правобережжя і західних областей //Литвин В.Україна в Другій світовій війні (1939-1945).– К., 2004.– 374-382

Литвин В., Кримська конференція керівників трьох держав //Литвин В.Україна в Другій світовій війні (1939-1945).– К., 2004.– 416-422

Литвин В., Початок відбудови народного господарства //Литвин В.Україна в Другій світовій війні (1939-1945).– К., 2004.– 411-416

Литвин В., Радянізація Західної України //Литвин В.Україна в Другій світовій війні (1939-1945).– К., 2004.– 25-31

Марінченко О. О., Демографічний вимір поразки 1941 р.: масштаби втрат РСЧА військовополоненими та території України //Український історичний журнал,2013.-3.– 151-171.– Примітки посторінкові : 111 назв.Рез. : укр., англ.

Мицик Ю., Радянсько-німецькі договори 1939 року і західноукраїнські землі //Історія України.- К.,2006.– 461-467

Нестеренко В.А., Формування допоміжної господарської адміністрації у військовій зоні України: [60 років Перемоги] //Сумська старовина,2005.-№ XVI-XVII.– С.51-58

Нефьодов Дмитро, Історіографія Руху Опору в Південній Україні (1941-1944 рр.): джерелознавчий аспект проблеми //Аркасівські читання:матер. II наук.-практ. конф., Миколаїв 27-28 квіт. 2012 р./ред. кол. О. І. Гурфій, В. М. Даниленко, С. В. Кульчицький та ін.; Миколаївський нац. ун-т ім. В. О.Сухомлинського та ін.-Миколаїв,2012.– 322-327

Нікілев О. Ф., Велика Вітчизняна війна у долі її учасників (на прикладі працівників і технологічних ланок аграрного виробництва) //Україна у Другій Світовій і Великій Вітчизняній війні (1939-1945 рр.): актуальні проблеми історії:Матер. "круглого столу" у Дніпропетровському нац. ун-ті ім. О. Гончара, 7 травня 2010 р./Відп. ред. С. І. Світленко.-Д.,2010.– 49-55

Пастушенко Т., Способи виживання українських оstarбайтерів у Райху: спогади очевидців //Схід-Захід:Іст.- культуролог. зб./За. ред. В. В. Кравченко та Г. Грінченко; Схід. ін-т українознав. ім. Ковальських; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна та ін.-Х.,2008.-Вип.11-12: Спец. вид //Усна історія в сучасних соціально-гуманітарних студіях: теорія і практика досліджень.– 161-179

Пастушенко Тетяна, Система німецьких таборів для радянських військовополонених в Україні: червень-грудень 1941 р. //Краєзнавство,2011.-2.– 116-125

Патриляк І., Нацистська промислово-економічна політика і життєвий рівень населення міст Райхскомісаріату України //Вісник Київського національного університету . Історія.-К.,2006.-Вип.87-88.– С.91-94

Патриляк І.К. Боровик М.А. Україна в роки Другої світової війни : спроба нового концептуального погляду (І.К.Патриляк, М.А.Боровик) – Ніжин : Вид. П.П. Лисенко М.М. , 2010. – 590 с.

Пекун О. І., Рух опору в місті Дніпродзержинськ часів німецько-фашистської окупації (1941-1943) //Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження:зб. наук. пр./відп. ред. Світленко та ін.-Д.,2012.- Вип. 10.– 167-175

Перехрест О. Г., Сільське господарство України в 1943-1945 рр.: проблеми та результати відбудови //Український історичний журнал,2010.-3.– 92-109.– Бібліографія : С.107-109 : 97 назв.Рез. : укр.; англ

Прусин А., Украинская полиция и Холокост в генеральном округе Киев, 1941-1943:

Сабуров Олександр Миколайович, Відвойована весна.– К.:Вид-во "Україна", 2008.– 736.

Світленко С. І., Україна у Другій світовій та Великій Вітчизняній війні Радянського Союзу 1939-1945 років у проблематиці історії ментальності //Україна у Другій Світовій і Великій Вітчизняній війні (1939-1945 рр.): актуальні проблеми історії:Матер. "круглого столу" у Дніпропетровському нац. ун-ті ім. О. Гончара, 7 травня 2010 р./Відп. ред. С. І. Світленко.-Д.,2010.– 19-27

Сергійчук Володимир Іванович, Поляки на Волині у роки Другої світової війни:Док. з укр. архівів і польськ. публікації.– К.:Укр. Вид. Спілка, 2003.– 576.

Сергійчук Володимир Іванович, Український здвиг: Наддніпрянщина:1941-1955 рр.– К.:Укр. Вид. Спілка, 2005.– 836.

Сливка Ю., Наслідки війни для України //Сливка Ю. Україна в Другій світовій війні: національно-політичний та міжнародно-правовий аспекти.– Л., 2005.– 44-51

Сливка Ю., Україна в роки радянсько-німецької війни //Сливка Ю. Україна в Другій світовій війні: національно-політичний та міжнародно-правовий аспекти.– Л., 2005.– 32-43

Слободенюк М.А.,Шахрайчук І.А. Рух Опору на Дніпропетровщині в роки Великої Вітчизняної війни. – Д.: ВКФ «Оksamит – Текс» , 2005. – 294 с.

Слободянюк М. А., Радянські підпільники у боротьбі з нацистськими окупантами на території України //Український історичний журнал,2010.-3.– 46-63.– Бібліографія : С.61-63

Слободянюк М.А., Рец. на кн.: В. Іваненко, В. Якунін. ОУН і УПА у Другій світовій війні: проблеми історіографії та методології //Український історичний журнал,2008.-3.– 215-222

Сорока Ю., Особливості мобілізаційних заходів радянської влади у західних областях УРСР на завершальному етапі Другої світової війни //Воєнна історія,2010.-6.– 21-27

Сорока Ю., Український національний рух опору на західноукраїнських землях у 1941-1944 роках //Вісник Київського національного університету . Історія.-К.,2007.-Вип.89-90.– 54-58

Стецкевич В. В., Облік і нагляд окупаційної влади за населенням Дніпропетровщини в 1941-1944 рр. //Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження:Зб. наук. праць/Відп. ред. С. І. Світленко; ДНУ . Іст. ф-т та ін.-Д.,2007.-Вип. 4.– 197-204

Терновський А. М., Винищувальні батальйони Дніпропетровщини в оборонних боях літа-осені 1941 р. //Україна у Другій Світовій і Великій Вітчизняній війні (1939-1945 рр.): актуальні проблеми історії:Матер. "круглого столу" у Дніпропетровському нац. ун-ті ім. О. Гончара, 7 травня 2010 р./Відп. ред. С. І. Світленко.-Д.,2010.– 69-75

Тесленко Т. А., Місце злочину: до історії нацистського терору в Дніпропетровську //Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження:зб. наук. пр./відп. ред. С. І. Світленко; Дніпропетровський нац. ун-т ім. О. Гончара.-Д.,2012/2013.-Вип. 11.– 198-206

Типпельскирх Курт, История второй мировой войны 1939-1945.– М.:Изд-во АСТ, 2003.– 800.

Трепкачева О. Д., Нацистская пропаганда на оккупированных территориях Днепропетровщины //Грані,2009.-1.– 34-37.– Бібліографія: С.37 .

Удод О., Повсякденне життя киян в умовах окупації (вересень 1941 - листопад 1943): питання методології та історіографії //Проблеми історії України: факти, судження, пошуки:Міжвідомчий збірник наукових праць.-К.,2006.-Вип. 15.– 384-391

Ходанович О., Державотворча діяльність похідних груп ОУН на окупованій території України (1941-1942 рр.) //Наукові записки з української історії:Зб. наук. статей/Ред. кол.: Гол. ред. В. П. Коцур; Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. Каф. іст. та культури України.-Переяслав-Хмельницький,2005.-Вип. 17.– 170-175

Царук Я., Волинська трагедія: свідчення очевидців //Війни і мир, або "Українці - поляки: брати/вороги, сусіди..."-К.,2004.-Вид.1.– С.379-381

Чайковський А.С., ОУН і УПА у світлі історичної ретроспективи та сьогодення //Грані,2007.-2.– 151-153

Шайкан В., Агітаційно-пропагандистська робота комуністичної партії серед населення окупованої території України у червні 1941 - листопаді 1942 рр. //Історія в школі,2009.-5.– 3-10

Шайкан В., Українська інтелігенція напередодні Другої світової та Великої Вітчизняної воєн: витоки колаборації //Історичний журнал,2006.-№ 3.– С.83-91

Шайкан В.О., До проблеми колаборації періоду II світової війни. Міркування з приводу монографії М.І. Семиряги "Колабораціонізм". Природа, типологія і прояви в роки Другої світової війни" //Нові сторінки історії Донбасу:Збірник статей/Головний ред. О.В. Стяжкіна.-Донецьк,2007.- Кн. 13/14.– 14-32

Шахрайчук І.А. У роки воєнних випробувань / І.А. Шахрайчук // Історія Дніпропетровського національного університету / Під ред. М.В. Полякова. – Д.: ДНУ, 2003. – С. 74 – 93.

Шахрайчук І.А. Університет у роки війни проти фашизму (1941 – 1945) / І.А. Шахрайчук // Історія Дніпропетровського національного університету / Голова редкол. проф. М.В. Поляков. – Д.: ДНУ, 2008. – С. 104 – 121.

Шахрайчук І.А. Ставлення населення Дніпропетровщини до нацистського окупаційного режиму (1941 – 1943 рр.) / І.А. Шахрайчук, М.А. Слободянюк // Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Історичні науки / Відп. ред.: І. Пасічник, Л. Винар, ред. А. Атаманенко. – Острог, Торонто, Нью-Йорк: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2006. – Вип. 7. – С. 458 – 471.

Шахрайчук І.А. Деякі аспекти діяльності легальних українських громадських об'єднань на Дніпропетровщині в період німецької окупації (1941 – 1944 рр.) / І.А. Шахрайчук, М.А. Слободянюк // Наддніпрянський історико-краєзнавчий збірник. – Д.: ДДУ, 2008. – Вип. 1. – С. 295 – 301.

Шахрайчук І.А. Антифашистська боротьба радянського підпілля на Дніпропетровщині в роки Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр. // Проблеми політичної історії України:зб.наук.пр./редкол.:О.Б.Шляхов (відп.ред.) та ін.- Д.: ЛІРА,2014.- Вип.9.С.188-198.

І.А.Шахрайчук.Освіта і наука в умовах окупації Дніпропетровщини в роки Великої Вітчизняної війни (1941-1945 рр.)// Наддніпрянська Україна: історичні процеси,події,постаті : зб.наук.пр./редкол.:С.І.Світленко (відп.ред.) та ін. – Д.: Ліра, 2014. -.Вип. 2. с. 211-222.

І.А.Шахрайчук. Антифашистська боротьба радянського підпілля на Дніпропетровщині в 1941 – 1944 роках // Проблеми політичної історії України : зб.наук.пр. / редкол. : О.Б.Шляхов (відп.ред.) та ін. – Д.: РВВ ДНУ , 2015. – Вип. 10. с. 143 – 152.

Штрайт Кристиан, "Они нам не товарищи..." : Вермахт и советские военнопленные в 1941-1945 гг./Предисл. и ред. И. Настенко.– М.:Русская панорама, 2009.– 480.– (Весь мир).– 76 г

Контрольні тестові завдання для перевірки студентів.

У завданнях 1-4 вкажіть одну правильну відповідь.

1. Вкажіть назву військового плану, затвердженого А. Гітлером 18 грудня 1940 року, що передбачав розгром СРСР протягом літньої воєнної кампанії 1941 р.:
а) «Ост» б) «Вайс» в) «Барбаросса» г) «Кремль»
2. Вкажіть хто з німецьких генерал-фельдмаршалів очолював групу армії «Південь»:
а) Т. фон Бок б) Г. фон Рунштедт в) В.-Й. фон Лееб г) Ф. Паулюс
3. Вкажіть керівника рейскомісирату «Україна»:
а) Г. фон Руштедт б) А. Розенберг в) Й. фон Ріббентроп г) Е.Кох
4. Вкажіть назву провінції, утвореної румунським окупаційним командуванням влітку 1941 р. на території Одеської, південних районів Вінницької і західних районів Миколаївських областей:
а) рейскомісірат «Україна» б) дистрикт «Галичина» в) «прифронтна зона»
г) «Трансністрія»

У завданнях 5-8 вкажіть три правильні відповіді.

5. Вкажіть умови, що сприяли успішному форсуванню Дніпра радянським військами у 1943 р.:
а) визнання сталінським урядом права українського народу на відновлення своєї незалежної від російської держави.
б) успішне завершення Курської битви та визволення Лівобережної України
в) ранні морози, які скували Дніпро кригою
г) майже повна відсутність оборони правого берега Дніпра з боку німецької армії
д) масовий героїзм та величезні втрати у лавах Червоної Армії
е) активізація боротьби проти німецьких загарбників
6. Вкажіть головні особливості діяльності Української повстанської армії:
а) воювала за незалежну соборну Українську державу
б) завжди вважала своїм співником у боротьбі проти російського комуно-більшовизму німецький націонал-соціалізм
в) головні надії на створення незалежної України покладала на фюрера III рейху А. Гітлера
г) мала найбільша підтримку в західних областях України
д) прагнула до встановлення панівної ролі греко-католицької церкви на сході України

- е) почала формуватися в 1941 р. під проводом Т. Бульби-Боровця
7. Визначте заходи, які нацистський окупаційний «новий порядок» передбачав здійснити в Україні у 1941-1944 рр.:
- а) масове винищення євреїв – Голокост
 - б) утворення незалежної соборної Української держави
 - в) колонізація українських земель представниками арійської раси
 - г) часткове винищення слов'янських народів і перетворення решти на рабів
 - д) відновлення демократичних прав і свобод
 - е) поліпшення умов розвитку української промисловості та культури
8. Вкажіть причини поразок Червоної Армії у 1941 – 1942 рр.:
- а) малочисельність Червоної Армії
 - б) раптовість нападу супротивника
 - в) прорахунки радянського керівництва щодо напрямків головних ударів противника
 - г) нестача кваліфікованих військових кадрів унаслідок винищення офіцерського корпусу в роки сталінських репресій
 - д) вороже ставлення до СРСР Великої Британії та США
 - е) відсутність у радянського командування розвідувальних даних про можливий початок німецького вторгнення в СРСР

У завданнях 9-12 встановіть хронологічну послідовність

9. Розташуйте події у хронологічній послідовності :
- а) формування українських батальйонів «Нахтігаль» і «Роланд»
 - б) Курська битва
 - в) остаточне визволення України від загарбників
 - г) утворення дивізії СС «Галичина»
 - д) Корсунь-Шевченківська битва
 - е) героїчна оборона Севастополя
10. Розташуйте події у хронологічній послідовності:
- а) призначення головнокомандувачем УПА Р. Шухевича
 - б) битва під Бродами
 - в) повна окупація України військами Німеччини та її союзників
 - г) танкова битва у трикутнику Луцьк – Рівне – Броди
 - д) завершення Другої світової війни

е) визволення Криму від загарбників

11. Розташуйте події у хронологічній послідовності:

- а) героїчна оборона Києва
- б) утворення Українського штабу партизанського руху
- в) початок депортації татар, греків, вірмен, болгар із Криму
- г) приєднання до СРСР Західної України
- д) битва під Сталінградом
- е) початок німецько-радянської війни

12. Розташуйте події у хронологічній послідовності:

- а) героїчна оборона Одеси
- б) початок евакуації радянських підприємств на Схід
- в) битва за Дніпро
- г) перемога над Німеччиною
- д) початок «радянізації» на Західній Україні
- е) початок вивезення людей на примусові роботи до Німеччини

13. Встановіть відповідність між датами і подіями:

а) 1 вересня 1939 р.;	1) початок німецько-радянської війни;
б) 22 червня 1941 р.;	2) завершення повної окупації України
в) 22 липня 1942 р.;	військами Німеччини та її союзників;
г) 11 травня 1944 р.;	3) німецьке вторгнення в Польщу початок
	Другої світової війни;
	4) постанова про депортацію кримських
	татар.

14. Встановіть відповідність між датами та подіями :

а) 23 серпня 1939 р.;	1) приєднання до СРСР Бессарабії та Північ-
б) 28 червня 1940 р.;	ної Буковини;
в) 29 вересня 1941 р.;	2) початок масових розстрілів у Бабиному
г) 9 травня 1945 р.;	Яру;
	3) капітуляція Німеччини, закінчення війни
	в Європі;
	4) підписання Пакту Молотова-Ріббентро-
	па.

15. Встановіть відповідність датами та подіями:

а) 28 вересня 1939 р.;	1) договір «Про дружбу і кордон» між СРСР і Німеччиною;
б) 30 червня 1941 р.;	2) закінчення Другої світової війни;
в) 28 жовтня 1944 р.;	3) проголошення «Акта відновлення Української держави»;
г) 2 вересня 1945 р.;	4) остаточне визволення України від загарбників.

16. Встановіть відповідність між датами і подіями:

а) 17 вересня 1939 р.;	1) початок визволення України від загарбників;
б) 19 вересня 1941 р.;	2) вступ Червоної Армії у Галичину, відповідно до радянсько-німецької угоди;
в) 18 грудня 1942 р.;	3) визволення Києва від німецьких загарбників;
г) 6 листопада 1943 р.;	4) захоплення німецькими військами Києва.

17. Визначте поняття (одним словом):

Вивезення людей, техніки та установ із території, що опинилася під загрозою ворожої окупації, в глиб держави. Ці заходи проводилися радянським урядом України у 1941-1942 рр.

18. Визначте поняття (одним словом):

Термін, яким називали керівника нацистської партії і німецького лідера у 1933-1945 рр. А. Гітлера. У перекладі на українську це слово означає «вождь». Аналоги: в СРСР Й. Сталін - «вождь», в Італії Б. Муссоліні - «дуче» тощо.

19. Знайдіть і виправте в історичному тексті три помилки:

Націоналістичний рух опору в Україні представляла Українська партизанська армія. Головнокомандувачем УПА в 1943-1950 рр. був С. Бандера. Вояками УПА під Києвом був убитий відомий радянський полководець, генерал М. Кирпонос.

УКРАЇНА У ВЕЛИКІЙ ВІТЧИЗНЯНІЙ ВІЙНІ (червень 1941 – листопад 1942 р.)

- Територія Німеччини (включно з окупованими територіями) та її союзників на 22 червня 1941 р.
- Головні напрямки наступу німецьких військ
- Дати здобуття міст
- Території, окуповані гітлерівцями:
- у червні 1941 р.
- до 10 вересня 1941 р.
- до початку грудня 1941 р.
- Межі просування німецьких військ у 1941 р.:
- на 30 червня
- на 10 липня
- на 7 серпня
- на 25 серпня
- на 10 вересня
- на 30 вересня
- на 1 грудня
- Контрудари радянських військ
- Рубіж, досягнутий радянськими військами внаслідок зимового наступу 1941/42 рр.
- Райони оточення радянських військ
- Шляхи відступу з Одеси (жовтень 1941 р.) і Севастополя (липень 1942 р.)
- Межі просування німецьких військ у 1942 р.:
- на 6 липня
- на 11 липня
- на 23 липня
- на 18 листопада
- Території, окуповані гітлерівцями в 1942 р.
- Території, які на 18 листопада 1942 р. залишалися під контролем радянських військ
- Цифрами позначено:
- 1 Німеччина
- 2 Болгарія
- 3 Сербія

